

ČESKÁ OŠETROVA- TELKA ZAHYNULA NA PAROLODI BRINDISI

Mezi 260 oběťmi této katastrofy
nalézá se krajanek Štěpánka
Hamplova z New Yorku.

LÉKAŘI SE ZACHRÁNILI.

Pozůstatky české ošetrovatelky
pohřbeny byly v San Giovanni
Di Medua v Albanii.

Rím, 18. ledna. — Dr. Edward W. Ryan od Amerického červeného kříže, který přijel sem dnes po cestě po Černé Hoře a Albanii, sdělil, že 260 osob utamulo při potopení se italského parníku Brindisi, který nedávno narazil na miny v Adriatickém moři. Mezi oběťmi této katastrofy nalézá se také Češka, slečna Štěpánka Hamplova, ošetrovatelka, která se ubírala na Cernou Horu s československou lékařskou výpravou.

Mrtvola slečny Hamplovy byla vyloupena a dopravena do San Giovanni Di Medua, kde tělesné její pozůstatky byly pohřbeny. Dr. Ryan prohlásil, že Mariana Lamu, jiná americká ošetrovatelka, došla se bezpečně do Skádrů a doufá se vrátit do Spojených Států. Dr. D. Čuča, jeden z členů československé výpravy, dostal se do Skádrů v bezpečí. Dr. Čuča dostal Brindisi a vypluje do Spojených Států dnem po parníku Patria z Neapole do New Yorku. — Dle sdělení Dra. Ryana, na parníku nalézá se 427 černohorských záložníků ze Spojených Států. — Dr. Ryan podnikl šestnáctidenní cestu, aby vyšetřil poměry v černohorských a albánských městech v zájmu Americké pomocné ústředny v Paříži.

Ne potravu, ale dopravení do bezpečí je třeba 10.000 srbských ženám a dětem ve Skádrů a jiných místech," prohlásil Dr. Ryan. Lékař zahájil přípravy k dopravení těchto uprchlíků na Korsiku, k čemuž již získal dovolení italské vlády. Hodlá za tím účelem pronajmouti italský parník. Také anglický červený kříž pošle pomocnou loď.

Mezi uprchlíky, dle prohlášení Dra. Ryana, není mnoho nemocí, ale přítomná jejich obydlí nedostačují. Postavení srbských uprchlíků bylo značně vážné následkem nepřátelského čítení al-

bánských rot. Americký vyslanec, Thomas S. Page, pomáhá Dra. Ryanovi v této práci.

New York, 18. ledna. — Slečna Štěpánka Hamplová, ošetrovatelka, která utamulo při potopení se parolodi Brindisi, byla ležela se svými rodiči v čísl. 705 Jackson ave. v Bronx, New York. Dr. Čuča a Dr. Čučat jsou z Chicaga. Vachem byli členy československé lékařské výpravy, jež poslána byla na Černou Horu.

Napjetí mezi Anglií a Švédskem.

Londýn, 20. ledna. Spor v záležitosti zadržování pošty mezi Švédskem a Anglií se širí a není dosud naděje, že bude přátelsky vyřízen. Jedna národnost posílá druhé protesty, ale tyto nepřispívají ničím k dočasně dohodě a o ně národnosti naléžají se dle udobohy, než když spory nastaly. Angličtí obchodníci, kteří provozují obchod s Ruskem a Rumunskem, žádají, aby této otázce věnována byla pozornost a spor přátelsky vyřízen. Švédská vláda, jak se oznamuje ze Stockholmu, vydala zákaz vývozu dřevěné hmoty k výrobě papíru. Ozkáva se, že tento zákaz zavání velké stonnutí cen papíru v Anglii. Anglie přiváží devět desetin dřevěné hmoty na výrobu papíru v Norsku a Švédsku.

Němci chtějí prý Kanadu.

Ottawa, 20. ledna. James Longhead, vladní voják v Kanadském senátu, prohlásil v rozpravě v hornějším domě parlamentu, že je známá německá touha, aby Kanada stala se německou válečnou ložiskem, kdyby Teutoni s přítomnou válkou vyšli vítězně. Mynul pak o polovratné činnosti německých agentů v zemi a prohlásil, že tito sebrali ve vládních archívech mnohem úplnější informace a při rozlišení a nevyvíjených zdrojích země, než sama kanadská vláda kdykoliv sebrala. Vyjádřil pak domněnku, že Němci, žijící v Spojených Státech, velice rádi by přispěli k tomu, aby Kanada stala se německým panstvím.

Atlantické lodstvo je v dobrém stavu.

Washington, D. C., 20. ledna. — Atlantické lodstvo během minulé roku rozmoženo bylo o pět náct lodí a nalézá se nyní v lepší stavu, než kdykoliv před tím. Má nyní 118 válečných lodí nejrozličnějšího druhu, na nichž nalézá se 27.000 mužů.

RUSKÝ ČERNÝ CHLĚB.

Jak američtí korrespondenti, kteří navštívili láhory ruských zajatců v Německu a Rakousku, sdělují, po něm se tak často ruským bojovníkům nestýská, jako po černém chlebě, který navykli si jíst ve svých ruských dědičích. Tento černý ruský chléb na pobledl zde se nevyhledávaným a množil dokonce považovali by jej za nezáživný, ale ve skutečnosti je velice výživný a proto toho, kdo mu navykne, lahodný.

Ruští zajatci nechtějí bílého chleba a žádají vždy chléb černý. V mnohých případech je jim vyhověno a je jim obstarán černý chléb, ale tento přece zajatcem nechtějí tak, jako jejich chléb domáci. Ruští zajatci nestýžovali si americkým korrespondentem na ne jichlo, než na nedostatek černého chleba. Je to stará historie a Angličané za krymské války se přesvědčili, jak těžko je vyjít s ruskými zajatci, není-li možno o patřiti jim černého chleba. Jeden tábor ruských zajatců tehdy se vzbouřil, poněvadž byl mu černý chléb odebrán. Angličané po té byli nuceni péci pro ně zvláštní chléb.

Ruský černý chléb je hotoven z čisté žitné mouky a někdy je otažován melassou, ale pravidelně má natřpěnou příchutí. Ale tato příchutí právě Rusům je milou a dá jim přednost lakovému chlebu který je méně. Při naručování ruský voják veze si několik perunů černého chleba a často nese si je i na válečném frontě. Ruský polní kuchyně opatřují pro vojáky chutný žitný chléb, ale ten přece nezalá se ruským vojákům takovým jako ovce, který peklý jejich matky a ženy v rodiných stědičích.

SRBSKÝ PLUKOVNÍK BYL VE 300 BITVÁCH.

Plukovník Dušan Vasić, jak sděluje americký korrespondent z Monastýru, je jedním z nejzajímavějších evropských vojáků a pravděpodobně bral podíl na všech bitvách, než kterýchkoliv jiný z nich. Vasić v minulých dnech povýšen byl na generála, poněvadž obhájil Monastýr po deset dní proti přesile. Bulharů a směl místo měl by se s nimi do druhého dne, kdy by byla dostavila se dostatečná pomoc. Vasić bral účast v 300 bitvách s Teutony, Turky a Bulhary

a tyto zanechaly na něm své známky. Je 45 roku star, ale jeho vlny jsou bílé a tvář je smutná žilva. Vasić pamatuje doby, kdy bojovalo se ještě s bodáky a šavlemi s větší výhodou, než nyní v době strojových pušek. 8 Turčiny bojoval v několika místech statečně a ukázal jim, jak statečným dovele býti srbský voják.

Na silnici k Perlope ve válece s Turceem před třemi lety stál se svými muži po tři dny v močálu ve vodě po pás a statečně odrazil turecké útoky. Od těch dob nečetl se již tak zdráv jako jindy, ale přes to nevdal se vojenského povolání. Vojáci byli nuceni tehdy nositi střelivo na hlavích. Byli některý z nich raněn a klesl, utopil se.

V zimě boje na Balkáně jsou značně obtížnější následkem toho že cesty jsou špatné a sněhové pokrývky učíní je neschůdnými. Ale srbská vojska překonávají všechny tyto nesnáze s obdivuhodnou vytrvalostí. Vasić vyprávěl americkému korrespondentovi srbských vojáků, o jejich obdivuhodné lásce k vlasti a o jejich bojovném nadšení.

"Kdybychom byli měli půl milionu vojáků," pravil Vasić, "dvakrát tak silná vojska bulharská, rakouská a německá marně by byla se pokoušela o vpád do naší vlasti. Kdybychom byli měli takovou výpravu jako naši nepřítelé i při našem menším počtu by byla bychom schopni zastaviti je na počest. Ale všechno bylo protínáno. Nebylo nás dost a kromě toho trpěli jsme nedostatkem střeliva i potraviny. Naši vojáci bojovali jako tygři a nastupovali je nom se začatými přestři, ale co bylo to platno. Síla nepřítelů byla neomezená."

Srbský voják je jedním z nejlepších na světě. Překoná všechny ostatní vojska na světě. V době obtížné naší kampaně nedýsel jsem ani slova slesku, ani slova žaloby do trpkého osudu. Někdy si nestezoval. Každý z nich jenom říkával, že nás není více a že nemáme dostatečné zásobení válečným materiálem. A i při ústupu každý z nich se těšil, že vrátí se do vlasti jako vítěz a vypudí nepřítel.

Nadšení v srbské armádě nemuchalo ani za nejtěžších chvílí. Někdy dneš naši armády nebyl zhanen, ani tehdy, kdy polovina byla raněných a nemocných. Ani v jednom případě neuzname-

nali jsme neochotu vojáků k pokračování v boji. Největší únavu nezdála se pro ně nic znamenati a v každé chvíli byli pohotově útočiti anebo útoky čeliti. Jak vám povídám, pane, srbský voják je nejobdivuhodnějším vojákem na světě a kdyby nás bylo půl milionu, viděl byste, jaký obrat by byla vzala kampaň Teutonů a Bulharů na Balkáně. Ale vrátíme se k útokům, že nepodává se nepříteli zůřiti naši odhodlanost a naše nadšení k boji."

ROZHODOVÁNÍ BITEV.

Při všech velkých bitvách, které se odehrávají na prostoru několika mil, dohlíže se vždy na ně kolika místech úspěchy. Kdežto současně na jiných musí se ustálovati. Velká moderní bitva rozpadá se takto na řadu jednotlivých bojů se střelivým výhledem. Hlasení a všem tom soustředěno se u nejvyššího velitele, jež hož úkolem je jednotlivé zprávy česněti, vyvoditi z nich důsledky a toho zaříditi další své jednání. Jednalo se často, že jedno křídlo vítězí, kdežto druhé jen slezi se drží nebo dokonce jest uneseno definitivně musí rozhodnutí, u kterém stranu se prokloní vítězství. V předcházejících bojích byly činné přípravy pro konečný úspěch, avšak tato opatření porušují určitý čas, než se u nich objeví objevi. Rozhodnutí míri po volna. Čím více se blíží, tím více touží napětí, tím se stává situace kritičtější. Budoucí opatření záleží výsledky, spíní jednotlivé oddíly přidělené úkoly, nebo se odahí nepříteli zmariti zůřících úspěch.

Také ve vítězstvích bitvách v celých taženích r. 1866 a r. 1870 71 zazníl jame podobné krise, v bitvě u Hradce Králové měla armáda korunního prince příměří rozhodnutí tím, že by napadla pro srbské rakouské křídlo, napředa je obléhla. Rozhodnutí to záviselo od toho, zdali dorazí v čas. Ale hudba nijela za hodinu a armáda a neobjevovala. A při tom byla situace na našem pravém křídle a na frontě čím dále kritičtější. Bylo otázku, zdali by se postavení proti rakouskému útoku mohlo obrátiti. Části srbského lesa by byla ztraceny. Rakouské dráži s lu předu, Tu konečně byl proveden útok korunního prince a tím krise zanechána.

V bojích u Met v srpnu 1870 vyskytly se ještě nebezpečnější krise. Budíž vzpomenuo dne u Vionville, když III. a X sbor armý napadly celou rýnskou armádu francouzskou z boku. V některých okamžicích vznikly pochybnosti, zdali se v útoku bude mozt pokračovati, nebo zdali Němci podlehají francouzské přesile. Buž o bitvě u Beaulieu la Rolande tvořil ve slojupojněnne bitvě kritický bod. Jestliže se nezdálo tuto oporu udržeti, byla celá krise zblázněna a tím bitva ztracena. Okolnost, že se takové krise vyskytují, není ještě sama o sobě důvodem považovati situaci zvláště nepřiznivě a zůřiti nad konečným úspěchem. Proti dřívějším dobám je nyní velký rozdíl v tom, že začáteční boje a příprava rozhodnutí vyžaduje mnoho času, kdežto dříve se stala v několika hodinách. Tyto úvodní boje snázeji se dnes obtížněji právě pro jejich dlouhé trvání. Dříve se obecně o nich ani neobdivovalo a zvedlo výsledky je večer nebo druhého dne, kdežto nyní při mnohaletém zápolení začíná spolu rozdělení a napětí se jindy neobjevovalo jen vojensky.

Korunovace Juan-Si Kajova odložena.

Peking, 22. ledna. — Korunovace Juan-Si Kaje jako čínského císaře, byla odložena na neurčitou dobu. Předně oznamuje se, že přímou tou je povstání v jižní Číně. Čínský záborovní úřad oznamuje, že přivedlo zamyšleno bylo provésti korunovaci v březnu, ale že Juan-Si Kaj sám vydal výnos, zrušující toto datum s ohledem na povstání v Yunnan provincii. Nebylo naznačeno, kdy korunovace bude se konati. Vládní úředníci jsou toho náhledu, že nelze to vyžadovati dříve než šest měsíců k obnově pořádku v zemi.

"JOE" OF THE MUSICAL HABIT

